

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

**KEN nr 9380 af 15/02/2001 (Historisk)**

**Ankestyrelsens principafgørelse U-7-01 om erhvervssygdom - anerkendelse  
- myoser i nakken - myoser på forsiden af skuldrene - reparationssyerske -  
montrice - smykkesliber - arbejdets særlige art - konkret  
sandsynlighedsvurdering - arbejdsskade**

---

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 108751-00

Ankestyrelsens principafgørelse U-7-01 om erhvervssygdom - anerkendelse  
- myoser i nakken - myoser på forsiden af skuldrene - reparationssyerske  
- montrice - smykkesliber - arbejdets særlige art - konkret  
sandsynlighedsvurdering - arbejdsskade

**Resume:**

Ankestyrelsen har i principielt ankemøde behandlet en sag om anerkendelse af en anmeldt lidelse i form af myoser (muskulært betingede smerter) som erhvervssygdom efter reglerne i lovens § 10, stk. 1, nr. 2, 1. og 2. led, om anerkendelse af sygdomme uden for erhvervssygdomsfortegnelse områder.

I den konkrete sag var der tale om en 61-årig kvinde, der fra 1973-94 - bortset fra 2 arbejdsløshedsperioder - havde været beskæftiget med henholdsvis reparation af møbelstof med nål og tråd, montering og lodning af printplader samt slibning og polering af små smykker. Kvinden havde pådraget sig myoser i nakken og på forsiden af begge skuldre.

Sagen havde været forelagt for Erhvervssygdomsudvalget, som havde indstillet sagen til afvisning.

Ankestyrelsen fandt ikke, at lidelsen kunne anerkendes efter § 10, stk. 1, nr. 2, 1. led.

Begrundelsen herfor var, at der efter Ankestyrelsens vurdering ikke var lægevidenskabelig dokumentation for sammenhæng mellem udvikling af kroniske myoser i nakken og på forsiden af begge skuldre og de arbejdsmæssige påvirkninger, som kvinden havde været udsat for.

Ankestyrelsen fandt heller ikke, at lidelsen kunne anerkendes efter § 10, stk. 1, nr. 2, 2. led.

Begrundelsen herfor var, at de påvirkninger, som kvinden havde været udsat for, efter Ankestyrelsens vurdering ikke havde indebåret en sådan tilstrækkelig særlig påvirkning og belastning af nakken og forsiden af skuldrene, at det efter en konkret sandsynlighedsvurdering kunne antages at medføre en særlig risiko for udvikling af kroniske myoser i nakken og på forsiden af begge skuldre - trods det at kvinden i en større del af arbejdstiden havde siddet i en relativt fastlåst stilling. Desuden var kvindens smerter i skuldrene, som var langt mere dominerende end nakkesmerterne, forværret i årene efter arbejdsophøret i 1994, hvilket bl.a. også talte imod, at der skulle være tale om en arbejdsbetinget lidelse.

Ankestyrelsen fandt det således ikke godtgjort, at kvindens myoser udelukkende eller i overvejende grad var forårsaget af arbejdets særlige art, jf. § 10, stk. 1, nr. 2, 2. led.

**Love:**

Lov om sikring mod følger af arbejdsskade - lovebekendtgørelse nr. 943 af 16. oktober 2000 - § 9, nr. 4 og § 10, stk. 1, nr. 2

**Sagsfremstilling:**

Sagen vedrørte anerkendelse af myoser i nakken og på forsiden af begge skuldre hos en nu 61-årig kvinde.

Om kvindens arbejdsforhold fremgik det af en arbejdsmedicinsk speciallægeerklæring fra 1989, at hun fra 1973-81 var ansat på et væveri, hvor hendes arbejde helt overvejende bestod i at reparationsstoppe færdigvævede møbelstoffer. Arbejdet blev udført siddende ved et bord. Rullen med møbelstof lå ved

siden af bordet, og stoffet blev trukket op over en bordkant, som stod næsten lodret. Kvinden trak i stoffet, og hver gang hun fandt en fejl i stoffet/en mangel i vævningen, stoppede hun fejlen med nål og tråd. Hun kunne reparationsstoppe 1-8 ruller om dagen. Det var oplyst, at kvinden fandt arbejdet ret belastende for armene, idet hun sad i en ret fastlåst stilling og foretog de samme bevægelser dag ud og dag ind.

Kvinden var herefter arbejdsløs i en periode.

Fra 1983-85 var hun ansat i et elektronikfirma, hvor hun var beskæftiget med montering af printplader i forskellige størrelser. Efter montage af smådele fastlodde hun delene på printpladen. Når montagen var færdig, rensede hun printpladerne i et kar, hvorefter pladerne til sidst blev rensed med en lille kniv. Det var anført, at arbejdet medførte, at hun sad i en relativ fastlåst stilling det meste af arbejdsdagen.

Fra 1985-88 var kvinden arbejdsløs. Derefter var hun i jobtilbud på et plejehjem, hvor hun gik ture med beboerne, delte mad ud, lavede kaffe og redte senge.

Om kvindens helbredsforhold fremgik det af den arbejdsmedicinske speciallægeerklæring fra 1989, at hendes væsentligste gener var ømhed omkring skuldrene og albuerne samt tendens til snurren i fingrene. Symptomerne havde været tilstede siden midten af 1970'erne, hvor hun om morgenen følte sig stiv med snurrende fingre og havde besvær med at komme i gang.

Ved den objektive undersøgelse i 1989 blev der fundet ret beskedne muskulære forandringer. Der fandtes fri bevægelighed i skulderleddene og nakken. Der fandtes ømhed svarende til begge caput longum musculi bicipitissenerne, mest udtalt på højre side. Der fandtes nogen ømhed af den paravertebrale muskulatur og af skulderåget, men ingen tydelige palpable forandringer.

Af en arbejdsmedicinsk journal fra februar 1999 fremgik det, at kvinden fra 1989-94 var ansat i et firma, hvor hun var beskæftiget med at slibe smykker. Ved dette arbejde sad kvinden i samme stilling 7 timer om dagen. Hun holdt smykkerne imellem begge hænder og holdt sine arme, således at hun abducerede i skulderleddene ca. 45 grader og flekterede albuerne omkring 90 grader. Hun sleb smykkerne på forskellige slibesten. Kvinden brugte en del kraft til nogle af arbejdsopgaverne, specielt ved slibning af navneskilte til at have om halsen. Hun skønnede, at hun havde brugt kraft i forbindelse med slibearbejdet ca. 50% af arbejdstiden. Det var oplyst, at kvinden i 1994 ophørte med arbejdet på grund af smerter i armene.

Kvinden havde ikke været i arbejde siden 1994.

Om kvindens helbredsforhold fremgik det af journalen fra februar 1999 bl.a., at hun fortsat havde smerter i skuldre og albuer, som var forværret i de seneste 5-6 år. Hun var dagligt generet af trækkende smerter i nakkeregionen. Hun havde ondt specielt svarende til forsiden af højre skulder, og af og til

havde hun også smerter svarende til venstre skulder. Desuden havde kvinden ondt svarende til indsidens af begge albuer. Som noget nyt havde hun endvidere i de seneste 5-6 år haft tendens til smerter svarende til begge tabatiérer, som blev forværret ved håndgreb.

Ved den objektive undersøgelse i februar 1999 fandtes fri bevægelighed i nakken og begge skuldre. Der fandtes udtalt ømhed af begge skulderåg, udtalt ømhed svarende til caput longum musculi bicipitissenen på højre side og udtalt ømhed svarende til epicondylis medialis på højre side. Der fandtes ingen ømhed af venstre skulder, men let ømhed svarende til mediale epicondyl på venstre side.

I den arbejdsmedicinske journal var det konkluderet, at der havde været tale om ensidigt, repetitivt, monotont præcisionsarbejde med belastning af skulderåg og nakke gennem 21 år, hvor kvinden havde

haft samme type statisk arbejde, og hvor hun tillige havde skullet foretage præcisionsbevægelser i forbindelse med syning, lodning og slibning af små genstande. Kvinden havde opgivet sit arbejde på grund af nakke-skuldersmerter, og hun havde ikke nogen tilgrundliggende reumatologisk sygdom.

Kvindens arbejds- og helbredsforhold var endvidere beskrevet i en ortopædkirurgisk speciallægeerklæring fra august 1999. Det fremgik heraf, at kvindens gener startede allerede under ansættelsen på væveriet i 1970'erne, hvor hun specielt fik gener i højre hånds tommelfinger, som blev øm af at stoppe. Desuden fik hun gener fra venstre hånd og fra skulderen, specielt af at trække de store stoffer fra ruller ned på bordet, hvor hun syede. Da kvinden holdt op på væveriet, svandt generne nok lidt.

Det var videre anført, at kvinden også havde gener i skulderen, da hun blev ansat i smykkefirmaet i 1989. Generne blev forværret af arbejdet, som bestod i at slibe og polere ringe. I nogle tilfælde kunne ringene sættes på en træpind, hvor hun så holdt på pinden med begge fingre, men langt oftere måtte den lille ring fikseres med pincetgreb af begge hænder og holdes fast, for at den ikke pludselig sprang væk. Ved arbejdets udførelse sad kvinden med armene let abducerede, udadført i skulderleddene og flekterede i albueleddene med begge arme fri for støtte. Kvinden havde udtalt, at hun herved fik brændende smerter i begge skulderåg ned gennem ryggen. Smerterne i skuldrene sad mest fortil. Desuden fik hun smerter på yder- og indersiden af begge albueledd.

Det var oplyst, at kvinden blev afskediget i 1994, fordi hun ikke kunne følge med de unge.

Ifølge den ortopædkirurgiske speciallægeerklæring havde kvinden aktuelt gener fra hænderne i form af ømhed i mellemhånden. Hun havde smerter over laterale humurusepicondyl specielt i venstre albue, og endelig havde hun murrende smerter fortil over skulderleddene, som også p.t. var værst på venstre side.

Ved den objektive undersøgelse i august 1999 fandtes bl.a. let ømhed af nakkemusklers fæste ved kraniet og let ømhed i midtlinien. Der var fri bevægelighed i nakken. Desuden fandtes let ømhed på processus coracoideus fortil på begge skuldre og tegn på venstresidig tennisalbue.

Smykkefirmaet havde i februar 2000 bl.a. anført, at arbejdet foregik som beskrevet siddende ved en slibemaskine ca. 7 timer dagligt. Arbejdsstillingen varierede dog noget afhængigt af hvilke emner der blev bearbejdet, og hvilke hjælpeværktøjer der blev anvendt. Det var oplyst, at kvinden ikke havde lavet ret mange navneskilte, som hørte til kategorien §grovslib§. I 1992 udførte hun grovslib i 2,2% af den samlede arbejdstid og i 1993 i 8,5% af arbejdstiden. Videre var det anført, at kvinden allerede ved ansættelsens start havde haft svage fingre på grund af gigt, at hun som følge deraf arbejdede langsomt, og at hun selv angav gigt i fingrene som årsag, da hun stoppede i 1994.

Arbejdsskadestyrelsen forelagde sagen for Erhvervssygdomsudvalget i august 2000. Udvalget indstillede sagen til afvisning.

Arbejdsskadestyrelsen fandt, at der ikke var tale om en lidelse, som var omfattet af loven.

Ved afgørelsen lagde Arbejdsskadestyrelsen vægt på, at hverken lidelsen myoser eller den påvirkning, kvinden havde været udsat for, var optaget på fortegnelsen over erhvervssygdomme.

Arbejdsskadestyrelsen lagde endvidere vægt på indstillingen fra Erhvervssygdomsudvalget.

Erhvervssygdomsudvalget havde ved sin vurdering lagt til grund, at kvinden fra 1973-81 havde været beskæftiget med reparation af møbelstoffer på et væveri. Fra 1983-85 havde hun monteret printplader i et elektronikfirma, og fra 1989-94 havde hun været ansat i et smykkefirma, hvor hun sleb smykker. Udvalget lagde endvidere til grund, at ifølge den ortopædkirurgiske speciallægeerklæring fra august 1999 havde

kvinden myoser i nakken. I følge den arbejdsmedicinske journal fra februar 1999 var smerterne forværret efter arbejdsophør.

Udvalget lagde vægt på, at der ikke var lægevidenskabelig dokumentation for, at det beskrevne arbejde kunne give myoser i nakken, og at det heller ikke var overvejende sandsynligt, at det beskrevne arbejde havde givet anledning til en arbejdsbetinget lidelse, jf. § 10, stk. 1, nr. 2.

### **Afgørelse:**

Ankestyrelsen fandt ikke, at kvindens lidelse i form af myoser i nakken og på forsiden af begge skuldre kunne ikke anerkendes som erhvervssygdom efter lovens § 9, nr. 4, jf. § 10, stk. 1, nr. 1, sammenholdt med Arbejdsskadestyrelsens bekendtgørelse om fortegnelse over erhvervssygdomme, og § 10, stk. 1, nr. 2, 1. og 2. led.

Begrundelsen for afgørelsen var, at den lidelse, som var konstateret hos kvinden (myoser i nakken i form af let ømhed ved nakkemusklernes fæste på kraniet og myoser på forsiden af begge skuldre i form af let ømhed på processus coracoideus), ikke var optaget i fortegnelsen over erhvervssygdomme.

Det blev bemærket, at kroniske nakke-skuldersmerter var optaget i § 2, bilag 1, gruppe E, punkt 7, i ovennævnte bekendtgørelse. Ved kroniske nakke-skuldersmerter i erhvervssygdomsbekendtgørelsens forstand forstås imidlertid moderat til svær ømhed i en betydelig del af de 12 muskellokaliseringer, der findes i nakke-skulderregionen, hvilket der ikke var påvist i kvindens tilfælde.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på beskrivelsen af den objektive undersøgelse i den ortopædkirurgiske speciallægeerklæring fra august 1999, da redegørelsen for de objektive fund var mest detaljeret i denne erklæring, og da denne undersøgelse var den nyeste af de undersøgelser, der forelå i sagen.

Begrundelsen for afgørelsen var endvidere, at der efter Ankestyrelsens vurdering ikke var lægevidenskabelig dokumentation for sammenhæng mellem kvindens type lidelse (myoser i nakken og på forsiden af begge skuldre) og de arbejds-mæssige påvirkninger, som hun havde været udsat for. Lidelsen kunne derfor ikke anerkendes efter § 10, stk. 1, nr. 2, 1. led.

Begrundelsen for afgørelsen var endelig, at kvindens arbejde i perioden 1973-94 (bortset fra to arbejdsløshedsperioder), hvor hun havde været beskæftiget med henholdsvis reparation af møbelstoffer med nål og tråd, montering og lodning af printplader samt slibning og polering af små smykker, efter Ankestyrelsens vurdering ikke havde indebåret en sådan tilstrækkelig særlig påvirkning og belastning af nakken og forsiden af skuldrene, at det kunne antages at medføre en særlig risiko for udvikling af kroniske myoser i nakken og på forsiden af skuldrene - trods det at kvinden i en større del af arbejdstiden havde siddet i en relativt fastlåst stilling.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at kvindens smerter i skuldrene, som var langt mere

dominerende end nakkesmerterne, var forværret i årene efter arbejdsophøret i 1994, hvilket også talte imod, at der skulle være tale om en arbejdsbetinget lidelse.

Hertil kom, at myoser er en diffus og hyppigt forekommende lidelse i normalbefolkningen, som efter den lægefaglige viden kan have mange årsager.

Udover smerter på forsiden af skuldrene havde kvinden desuden smerter i albuerne. Hendes albuegener var ligesom skuldersmerterne forværret efter arbejdsophør.

Endelig lagde Ankestyrelsen vægt på indstillingen fra Erhvervssygdomsudvalget.

Efter en samlet vurdering fandt Ankestyrelsen det derfor ikke godtgjort, at kvindens lidelse udelukkende eller i overvejende grad var forårsaget af arbejdets særlige art, og lidelsen kunne således heller ikke anerkendes efter § 10, stk. 1, nr. 2, 2. led.

Ankestyrelsen var opmærksom på, at det i den arbejdsmedicinske journal fra februar 1999 var vurderet, at kvindens lidelse var arbejdsbetinget. Ankestyrelsen var af ovennævnte grunde ikke enig heri. Det blev bemærket, at Ankestyrelsen ikke er bundet af vurderinger fra speciallæger, og at Ankestyrelsen efter loven foretager en selvstændig bedømmelse i hver enkelt sag.

Ankestyrelsen tiltrådte således med denne begrundelse Arbejdsskadestyrelsens afgørelse.